

ניתן לצפות בשיעורים נוספים באתר של
מכון מאיר בכתובת: www.meirtv.co.il

מניין כפול

עיון בפרשת השבוע על פי ה"פרי צדיק"

רסיסי לילה כ"ז

בתורה המעולה בחכמתו יותר מחבירו הוא הגדול. מה שאין כן בתפילה אדרבה המדריגות הם כפי החסרון כמו שמובא בזוהר (ח"א כג ע"ב) תפילה לעני דמעטפא כל צלותין וכמשל ר' יוחנן בן זכאי דעבד ושר (ברכות לד ע"ב). כי כל מי שהוא יותר חסר ונצרך ביותר הוא יכול לפעול בתפילתו יותר כי תפילתו יותר מעומקא דליבא. ועיקר התפילה הוא מצד החסרון ומבקש השלמת השם יתברך ואצל השם יתברך אין שום חילוק בין גדול לקטן ... ואורייתא מסיטרא דגבורה נפקא (זוהר ח"ג פ סוף ע"ב) כי זה עיקר חכמת התורה כאשר מתנהג על פי החכמה דזהו שם תורה שמורה דרך איך להתנהג. אבל מי שלא עצר כח להתנהג על פי חכמת התורה הרי הוא חסר מעלת התורה. וכפי גודל החסרון אם הוא מכיר חסרונו ומבקש מהשם יתברך שיעזרנו על זה הרי הוא דבוק על ידי זה בהשם יתברך כטעם אני את דכא (סוטה ה). דבמקום גדולתו שם אתה מוצא ענותנותו פירוש כידוע בסוד רצוא ושוב כמראה הבזק הנראה לצופי המרכבה שבמקום שהם הולכים שם הם שבים היינו במקום כלות האור שם הוא חוזר ונעשה הסוף התחלה וחוזר חלילה להיות סוף כל דרגין מתדבק בתחילת ועומק ראשית ונקרא ראש כל דרגין כי ראשית הכל הוא השם יתברך והדביקות הגמור בו הוא עומק ראשית השתלשלות הנבראים והולך סדר השתלשלות עד תכלית המטה שהוא השיקוע בכל מיני חסרון המרחיקים מדביקות הגמור. ...

ותפילה הוא לשון דביקות דזהו שורש מלת תפל בלשון הקודש היינו דעל ידי זה דבוק לגמרי וממילא על ידי זה מאן דאיהו זעיר איהו רב (זוהר ח"א קכב ע"ב) ודוד הוא הקטן המדריגה האחרונה כידוע והוא נעים זמירות ישראל תכלית כח הפה בתפילה כטעם (תהלים קט, ד) ואני תפילה. הוא מלך ישראל שנאמר בו (דברים יז, טו) תשים עליך שהוא למעלה מהכל. והקב"ה במקום גדולתו נקרא מרום וקדוש שהוא מרום מכל חסרונות עולם הזה ונבדל מהם שאין לו שום התחברות לזה: ...

וענין זה הוא יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה דהיינו כנסת ישראל שהקב"ה שוכן בקרבם. וזה ענותנותו דאל זה אביט אל

עני וגו' (ישעיה סו, ב) רק שחרד על דברי. וקודשא בריך הוא הוא גדולתו שהוא קדוש ומרום. ...

וזה ענין דמשה רבינו ע"ה ביקש שלא תשרה שכינה על העכו"ם (ברכות ז). ושלמה המלך ע"ה ביקש גם על תפילת הגוי שיענו וגם לעתיד במשיח בן דוד נאמר (צפניה ג, ט) אהפוך אל עמים שפה ברורה וגו'. דמשה רבינו ע"ה דרגא דחכמה וכל האומר דבר חכמה גם באומות העולם נקרא חכם (מגילה טז). דיש חכמה באומות העולם תאמין (מדרש רבה איכה ב, ט) דיש גם בהם גוון מחכמה רק דלב אין דהקב"ה נקרא צור לבבם דישראל (שיר השירים רבה ה, ב). אבל מצד החכמה היה אפשר לטעות ... ולכך הוצרך לבקש שלא תשרה שכינה וכו' דבאמת אמרו (מדרש רבה איכה שם) יש תורה באומות העולם אל תאמין דהיא מורשה קהילת יעקב לבד. ... אבל מלכות בית דוד שהם דרגא דתפילה שם אין שייכות לבן נכר כלל דעיקר תפילה בלב זה אינו אצלם כי בזה הם נפרדים באמת לכן ביקש אדרבה דהגם דאי אפשר שיהיה להם שייכות באמת דזהו על ידי הדביקות בעומק הלב בהשם יתברך וזהו שורש ישראל והיינו שיתהפכו לישראל ושוב אינם קרוים בני נכר ועמים כלל דענין בן נכר היינו שעומק לבו אין דבוק בהשם יתברך. רק מכל מקום ביקש שיכירו על כל פנים קדושת בית המקדש וישראל וזהו שפה ברורה מן השפה ולחוץ הגם דאין בפנימיות הלב מכל מקום על ידי זה יכירו מעלת ישראל שהם באמת כן ואי אפשר להם לומר על ידי זה אנו ישראל כלל:

ואז (עובדיה א', ח) והאבדתי חכמים מאדום דהוכיחו מזה חז"ל (מדרש רבה איכה שם) דבעולם הזה יש. דבעולם הזה נראה זה לשני דברים נפרדים ובאמת מוחא וליבא הם תרין ריעין דלא מתפרשין וכן תורה ותפילה כולה חד ובמקום תורה תפילה (ברכות ה. מגילה כט.) רק למראית עין נראה כדברים נפרדים והפכים ממש דתורה היינו שלימות והשלם אינו חסר. אבל באמת אצל השם יתברך אפשר להיות שני הפכים בנושא אחד ובמקום גדולתו ענותנותו וכן ישראל כל הגדול יצרו גדול (סוכה נב.) והוא חסר ביותר וכפי גודל חכמתו כך הוא מכיר ביותר חסרונו:

ולעתיד יבורר זה לעין ונאמר (ירמיה לג, יג) עוד תעבורנה הצאן על ידי מונה משמע אחד מה שאין כן בעולם הזה נאמר (שמות לח, כא) אשר פוקד על פי משה ואהרן כמו שמובא

בזוהר ריש במדבר דיש חיילין דאורייתא וחיילין דמשכנא דכמו דששים ריבוא אותיות בתורה וכל נפש מישראל יש לו חלק מיוחד בתורה והוא מצד החכמה שבמוח הדבוק בהשם יתברך כך יש לכל נפש מישראל חלק פרטי במשכן ובית המקדש מצד הרצון שבלב הדבוק בהשם יתברך. וחיבור המוחין דישראל הם אותיות התורה וחיבור עבודה שבלב דישראל הוא מלאכת המשכן. והמנין נקרא (במדבר א, ב) שאו את ראש שיש לכל אחד התנשאות מיוחד דכל חלק בתורה או במשכן הוא נצרך שאם יחסר יפסל ונמצא כל אחד מנושא בענין מיוחד:

והיה המנין על פי משה דרגא דחכמה ואהרן דרגא דעבודה והם לכאורה שני הפכים ואיך אפשר שימנו יחד כסדר אחד וכל אחד מנה כסדר תפיסתו במעלת ומדריגת הנפשות ונמצא עליונים של זה למטה אצל זה. דמשה רבינו ע"ה שושבינא דמלכא היינו דקודשא בריך הוא ומקום גדולתו שהוא כפי המעלה והקדושה והוא עלה למרום מה שאין כן אהרן שושבינא דמטרוניתא לייפות כל מיני חסרונות ולהיות שכינה בתחתונים בבית קודשי הקדשים שהוא נגד הלב דבני ישראל כנודע והמעלה לערכו הוא כפי גודל החסרון וכן המשכן הוא לתיקון העגל ודאי כל מי שהיה מרגיש חסרונו וחטאו יותר השתדל בתיקונו יותר ונמצא חיילין דמשכנא למראה עין ממש היפך בהיפך הסדר מחיילין דאורייתא:

אבל באמת כולא חד רק שאצל כל אחד היה בליטה ברבר מיוחד וכסדר אחד פוקד על פי שניהם דכל הגדול וכו' (סוכה נב.) רק מכל מקום היה נראה לעין ענינים נפרדים ונחלקו למונים נפרדים. מה שאין כן לעתיד יהיה מונה אחד דבעולם הזה לא כשאני נכתב אני נקרא וכו' (פסחים נ.) דשם הוי"ה היינו מקום גדולתו זה הוא בכתב היינו מפורש לעין שהוא שליח המוח אבל לא לפה שהוא שליח הלב כי עקוב הלב מכל ומלא חסרונות וההרגשה מצד החסרון כעבד לפני המלך והקריאה בשם האדנות. מה שאין כן לעתיד שיבורר זה לעין במקום גדולתו וענותנותו חד שישוב הסוף כל דרגין להיות באמת ראש כל דרגין כטעם (ירמיה לא, כב) נקיבה תסובב גבר אז יהיה נקרא ונכתב בשם הוי"ה דיהיה באמת זביחת היצר והסתלקות כל מיני חסרון מלב לגמרי: